

Oslo, 15.09.2022

Framtiden i våre henders høringssvar Miljø- og samfunnskriterier for anskaffelser av PC-er, skjermer, og nettbrett (revisjon)

Framtiden i våre hender setter pris på muligheten til å gi innspill på kravene som stilles til offentlige anskaffelser. Vi er positive til kravene som er foreslått og det omfattende arbeidet som er gjort for å komme frem til de reviderte kravene. Vi ser også noen svakheter ved kravene slik de er foreslått, og takker for muligheten til å komme med skriftlige innspill.

Hovedpoenget Framtiden i våre hender ønsker å fremheve er at det mest bærekraftige innkjøpere kan gjøre er å beholde utstyret så lenge som mulig og å begrense innkjøp av nye IKT-produkter. Deres egen nettside, anskaffelser.no, viser selv til at IKT produkter av alle slag har høy risiko for brudd på menneskerettigheter.

Krav for lengre levetid

Det burde være tydelig i kravsettet at tilbydere av brukt elektronikk skal få ta del i anbudskonkurranser. Dette markedet er voksende, trygt og har seriøse aktører, ofte med base i Norge. I tillegg til den store miljøgevinsten, er det ofte rimeligere enn å kjøpe nye produkter. Vi foreslår derfor at det offentlige konkret bør etterspørre slike aktører i sine anbud.

Videre burde det være et krav om å gi utstyret nytt liv etter endt levetid i det offentlige. Markedet for ombruk av IKT produkter øker, og dette burde det offentlige ta del i. Å øke levetiden også etter det offentlige er ferdig med produktet burde prioriteres. Løsninger for ombruk bør også utvikles innad i det offentlige.

Krav for reparasjon

Reparasjonstjenester bør være et krav også utenfor garantiperioden som er foreslått. For å få mer reparasjon av IKT-utstyr, er det nødvendig med tydelige føringer og avtaler med tilbydere av slike tjenester. Kravene om reparasjon bør ha tydelige føringer på at reparasjon av utstyr foretrekkes fremfor å kjøpe nytt.

Følge EU-krav som kommer. Kravene bør kunne endres ettersom nye krav fra EU kommer. Spesielt med tanke på krav om bærekraft. «EUs Circular economy action plan» vil fortsette å komme med direktive, noe som veiviseren bør være klar for inkorporere. Med andre ord bør veiviseren være dynamisk nok til å raskt innføre de nye kravene fra EU. Oppfølging av innkjøpsansvarlige er også viktig når nye og betydelige krav kommer.

Antallet krav som stilles i denne kategorien er svært omfattende. Det burde være en tydelig prioritering av kravene, samt opplæring/kursing av optimal måte å følge kravene. Dette vil gjøre dokumentasjonskravene mer tilgjengelig for alle som skal vurdere innkjøpene sine. Vi savner en prioritering som tydeliggjør hva som er viktigst på med tanke på kategoriene lengre levetid og menneskerettighetsbrudd.

Med vennlig hilsen,

Anja Bakken Riise, leder, Framtiden i våre hender

Mia Bjerkestrand, fagrådgiver sirkulær økonomi, Framtiden i våre hender